

Region Midtjylland

**Orientering om ansøgninger om økonomisk tilskud fra
Indenrigs- og Sundhedsministeriets psykiatripulje 2007-2010**

Bilag

**til Regionsrådets
møde den 28. marts 2007**

Punkt nr. 17

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Slotsholmsgade 10-12

1216 København K

Ansøgninger om økonomisk tilskud fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets psykiatripulje 2007-20100

Dato 27-02-2007

Region Midtjylland fremsender vedlagt følgende ansøgninger til Indenrigs- og Sundhedsministeriets psykiatripulje for 2007-2010:

Sagsnr. 1-26-13-7

Pulje 1: Retspsykiatri og forebyggelse af kriminalitet hos psykisk syge

Ansøgning om støtte til projekt "Styrkelse af den retspsykiatriske behandling i Region Midtjylland".

Pulje 2: Ikke-psykotiske lidelser

Ansøgning om støtte til projekt "Etablering af en styrket og sammenhængende indsats i forhold til patienter med svære angst og tvangslidelser i Region Midtjylland".

Pulje 3: Tilgængelighed/opsøgende/udgående virksomhed

Ansøgning om støtte til projekt "Etablering af et regionsdækkende OPUS-tilbud i Region Midtjylland".

Sengepladser i voksenpsykiatrien pr. 1.1.07

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har anmodet regionerne om sammen med ansøgningerne til psykiatripuljen at oplyse antallet af sengepladser i voksenpsykiatrien pr. 1. januar 2007. Herudover har ministeriet anmodet regionerne om at redegøre for eventuelle planer om ændringer i antallet af sengepladser i løbet af aftaleperioden samt for anvendelsen af frigjorte midler i forbindelse hermed. Ministeriet ønsker endvidere løbende oplysninger fra regionerne om ændringer i antallet af sengepladser med henblik på orientering af Sats-partierne.

Det kan oplyses, at Region Midtjylland ved dannelsen pr. 1. januar 2007 råder over i alt 484 normerede senge i voksenpsykiatrien. (Der henvises til vedlagte notat).

Region Midtjylland har ikke aktuelle planer om justering af sengetallet, men har netop indledt et arbejde med en psykiatriplan, som vil udgøre grundlaget for de kommende års beslutninger om udviklingen af regionens psykiatriske behandlingstilbud og socialpsykiatri. Den politiske behandling af psykiatriplanen vil blive indledt i december 2007.

Region Midtjylland vil orientere Indenrigs- og Sundhedsministeriet om psykiatriplanen og eventuelle beslutninger, som har konsekvenser for sengenormeringen. Tilsvarende vil Region Midtjylland orientere ministeriet, såfremt ændringer i naboregionernes forbrug af voksenpsykiatriske senge i Region Midtjylland giver anledning til ændringer i kapaciteten.

Jeg står naturligvis til rådighed, såfremt ministeriet ønsker en drøftelse eller uddybning af ansøgningerne.

Med venlig hilsen

Anne Jastrup
Direktør

Følgende bilag vedlægges:

Ansøgning om støtte til projekt "Styrkelse af den retspsykiatriske behandling i Region Midtjylland" med specificeret budget og oversigt over, hvornår de ansøgte midler kvartalsvis ønskes udbetalt

Ansøgning om støtte til projekt "Etablering af en styrket og sammenhængende indsats i forhold til patienter med svære angst og tvangslidelser i Region Midtjylland" med specificeret budget og oversigt over, hvornår de ansøgte midler kvartalsvis ønskes udbetalt

Ansøgning om støtte til projekt "Etablering af et regionsdækkende OPUS-tilbud i Region Midtjylland" med specificeret budget og oversigt over, hvornår de ansøgte midler kvartalsvis ønskes udbetalt

Normerede senge i voksenpsykiatrien i Region Midtjylland

**Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K.
Telefon: 72 26 90 00
Telefax: 72 26 90 01**

Indenrigs- og Sundhedsministeriets psykiatriaftalepulje 2007-2010

Ansøgningskema til pulje 1

**Ansøgning om økonomisk tilskud fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet
til projekter i 2007, 2008, 2009 og 2010**
(der udfyldes ét skema pr. projekt).

Ansøgningsfrist

Den 1. marts 2007

1. Regionens navn, adresse og tlf. nr.

Region Midtjylland
Psykiatri og Socialstaben
Skottenborg 26
Postboks 21
8800 Viborg

Bevillingsansvarliges navn og tlf. nr.

Direktør Anne Jastrup, tlf. 8728 5050

(Den bevillingsansvarlige skal underskrive ansøgningen)

Kontaktpersons navn og tlf. nr.:

Udviklingskonsulent Tove Clemmensen Madsen, Region Midtjylland, Psykiatri- og
Socialstaben, Tlf. 8728 4003

Hvilken region har projektet/aktiviteten postadresse i?

Region Midtjylland, Skottenborg 26, 8800 Viborg

2. Projektet/Aktivitetens titel:

Styrkelse af den retspsykiatriske behandling i Region Midtjylland

3. Konto, hvortil evt. bevilling skal anvises samt SE eller CVR nr.

Bankens reg. nr. og eget kontonummer: 7831 0004003001

SE eller **CVR nr: 29 19 09 25**

4. Beskrivelse af projektet

Projekttype

Ansøgning om støtte til (sæt kryds):

1. Retspsykiatri og forebyggelse af kriminalitet hos psykisk syge	(☒)
2. Ikke-psykotiske lidelser	(☐)
3. Tilgængelighed/opsøgende/udgående virksomhed	(☐)

Projektets indhold

1. Retspsykiatri og forebyggelse heraf

- At styrke tidlig opsøgende indsats med henblik på opsporing, diagnostik og behandling (kort beskrivelse).
- At optimere kapaciteten med henblik på at undgå ventetid (kort beskrivelse).

Etablering af yderligere 6 senge (3 til voksne og 3 til unge)

- At øge muligheden for let og hurtig adgang til behandling, for langvarige stabiliserende indlæggelser og for gradvis udslusning efter endt indlæggelse (kort beskrivelse).

Udover kapacitetsudvidelsen på de retspsykiatriske afdelinger, ønskes en udvidelse af de ambulante behandlingstilbud, der bl.a. skal varetage systematisk opfølgning efter indlæggelse.

- At styrke forskningsindsatsen og opkvalificering af personale bl.a. med henblik på identificering af psykisk syge i særlig risiko for at begå kriminalitet (kort beskrivelse).

Der ønskes foretaget en mindre undersøgelse af behovet for en etablering af et særligt ungdomsretspsykiatrisk afsnit, herunder behov for landsdelsfunktion i forhold til de øvrige vstdanske regioner.

Økonomi

Projekter/aktiviteter

Ansøgt støttebeløb (**ekskl. moms**) kr. 30.015.000

Projektet igangsættes i april måned 2007

Afsluttes i december måned 2010 (senest ved udgangen af 2010)

Yderligere oplysninger

1. En nærmere beskrivelse af projektet/aktivitetens baggrund og formål, herunder projektet/aktivitetens mål/succeskriterier og hvordan de opstillede mål dokumenteres skal vedlægges dette ansøgningskema.
2. Ligeledes vedlægges et specificeret **budget**.
3. Endelig vedlægges en oversigt, som viser, hvornår de ansøgte midler kvartalsvis ønskes udbetalt.

Ansøgning om økonomisk tilskud fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets psykiatripulje 2007 – 2010, pulje 1

Beskrivelse af projekt: Styrkelse af den retspsykiatriske behandling i Region Midtjylland

Med denne ansøgning søges der om midler til udbygning af det retspsykiatriske område dels gennem forøgelse af sengekapaciteten, dels gennem udbygning af de ambulante funktioner. Endvidere ansøges om dækning af udgifter til et mindre

forskningsprojekt i f.t. belysning af behovet for etablering af et særligt ungdomsretspsykiatrisk afsnit med landsdelsfunktion.

Dato 27-02-2007

Baggrund og formål

I Region Midtjylland består de nuværende retspsykiatriske behandlingstilbud af to afdelinger beliggende på hhv. Århus Universitetshospital, Risskov og Regionspsykiatri Viborg, Sønderøparken. Udover behandling på de retspsykiatriske afdelinger varetages en stor del af indsatsen desuden i de almenpsykiatriske behandlingstilbud, herunder i distriktspsykiatrien.

Som det gælder nationalt er der også i Region Midtjylland et stort pres på de retspsykiatriske behandlingstilbud pga. et stigende antal retspsykiatriske patienter, herunder unge, samt en høj recidiv-frekvens. Det er endvidere erfaringen, at der udover lange liggetider er store problemer med at udskrive patienterne til relevante boformer.

Af rapporten "Psykisk sygdom og kriminalitet", Indenrigs- og Sundhedsministeriet 2006, fremgår en række anbefalinger til forbedring af indsatsen, herunder tilpasning af kapaciteten, så ventetid til indlæggelse for behandlingsdømte og kriminelle med psykisk sygdom undgås.

Region Midtjylland ønsker derfor at udbygge det retspsykiatriske område dels gennem forøgelse af sengekapaciteten, dels gennem udbygning af de ambulante funktioner.

Endvidere ansøges om dækning af udgifter til et mindre forskningsprojekt i f.t. belysning af behovet for etablering af et særligt ungdomsretspsykiatrisk afsnit med landsdelsfunktion.

Udbygning af sengekapaciteten

Til retspsykiatriske patienter fra Region Midtjylland er der i dag i alt 49 retspsykiatriske sengepladser – 32 på Århus Universitetshospital, Risskov, 17 i Regionspsykiatri Viborg, Sønderøparken.

Af de 32 pladser i Risskov vedrører de 14 senge aftalen med Grønlands Hjemmestyre. Tilbage er således til regionens borgere 35 sengepladser på de retspsykiatriske afdelinger. Dette svarer til 0,3 seng pr. 10.000 indb./ca. 34.000 indb. pr. seng.

Til sammenligning kan nævnes, at Region Hovedstaden i dag har 104 retspsykiatriske senge til regionens 1,6 mio. indb.¹ Dette svarer til 0,7 seng pr. 10.000 indb./ca. 15.000 indb. pr. seng.

I Region Midtjylland er der aktuelt såvel patienter, der venter på indlæggelse som patienter, der venter til mentalobservation. Herudover kan nævnes, at der f.eks. i det gamle Århus Amt konstant har været ca. 50 retspsykiatriske patienter indlagt samt 100 retspsykiatriske patienter i ambulante behandling i almenpsykiatrien.

Der ønskes således en kapacitetsudvidelse med 6 senge i regionen fordelt med 3 senge til voksne og 3 senge til unge. De 6 senge er det antal, der er mulighed for at etablere uden anlægsinvesteringer.

Herudover foreslås behovet for etablering af yderligere 3 senge, der kan stilles til rådighed for øvrige regioner i Vestdanmark til det ungdomsretspsykiatriske klientel, undersøgt, jfr. forskningsprojektet nævnt nedenfor.

Der ansøges om finansiering af løn- og driftsudgifter til drift af 6 senge (se bilag 1)

Udbygning af den ambulante aktivitet

Af rapporten "Psykisk sygdom og kriminalitet", Sundhedsministeriet, 2006, fremgår, at psykisk syge er i særlig risiko for at begå kriminalitet lige før og lige efter indlæggelse.

En lettere adgang til behandling, samt en systematisk opfølgning efter indlæggelse formodes derfor at kunne være medvirkende til at forebygge tilbagefald og risiko for ny kriminalitet.

De eksisterende ambulante funktioner i retspsykiatrien ønskes derfor udbygget med henblik på varetagelse af denne opgave. De ambulante teams får til opgave i samarbejde med de distriktsbaserede og ungdomspsykiatriske tilbud at følge op på patienternes behandling og udslusning, for at etablere aftaler med sociale myndigheder og for at være opsøgende i f.t. patienterne, hvis de evt. udebliver fra aftalt behandling.

Der ansøges om finansiering af en udvidelse af de ambulante funktioner med i alt 14 stillinger (se bilag 1)

Netværksdannelse

For at styrke samarbejdet om målgruppen – og dermed en bedre samlet indsats såvel før som efter indlæggelse - etableres et fast netværk bestående af repræsentanter fra retspsykiatrien, kommunerne, kriminalforsorgen samt anklagemyndigheden. Formålet med netværket er dels at koordinere og sikre kontinuitet i indsatsen, dels at øge information og viden om hinandens tilbud.

Der ansøges om et beløb til etablering og drift af dette netværk

---

¹ Oplyst af Psykiatriveksomheden, Region Hovedstaden samt Forslag til Psykiatriplan, udkast af 20.januar 2007

Forskning

Sundhedsstyrelsen har gennem flere år fokuseret på behovet for forebyggelse af kriminalitet og udvikling af den retspsykiatriske undersøgelses- og behandlingskapacitet til børn og unge og har flere gange påpeget behovet for en selvstændig retspsykiatrisk ekspertise indenfor børne- og ungdomspsykiatrien, gerne i form af landsdelsfunktioner.

Med oprettelsen af et retsungsdomspsykiatrisk afsnit i Region Midtjylland vil behandlingen og forebyggelsen af kriminelle psykisk syge børn og unge kunne varetages for hele Vestdanmark.

Region Midtjylland foreslår en belysning af behovet for etablering af et særligt ungdomsretspsykiatrisk afsnit med landsdelsfunktion i forhold til de øvrige vstdanske regioner. Dette vil opfylde intentionerne i tidligere publikationer fra Sundhedsstyrelsen.

Der ansøges om finansiering af løn- og driftsudgifter til etablering af et mindre forskningsprojekt herom.

Mål, succeskriterier og opfølgning herpå

Mål	Succeskriterier	Opfølgning
Vedr. kapacitetsudvidelse: Reducere ventetid til indlæggelse	Akutte patienter undersøges/behandles umiddelbart. For planlagte indlæggelser: Første personlige kontakt med en behandler ligger for 90 % af patienterne indenfor 8 uger efter henvisning (budget 2007)	Ventetidsdata opgøres min. 1 gang årligt
Reducere ventetid til ambulante behandling	Første personlige kontakt med en behandler ligger for 90 % af patienterne indenfor 8 uger efter henvisning (budget 2007)	

Udredning, pleje og behandling vil foregå efter internationalt og nationalt anerkendte metoder med anvendelse af evidensbaserede metoder og tests. Alt tænkes tilrettelagt ud fra en kvalitetsudviklingsmodel med standarder, evaluering i kvalitetscirkler og audit og efterfølgende justering.

Budget for styrkelse af den retspsykiatriske behandling i Region Midtjylland

Aktivitet	Antal Stillinger (fuldtid)	Årlige lønudgifter (1000 kr.)	Øvrige årlige driftsudgifter (1000 kr.)	Etableringsudgifter 2007 (1000 kr.)	Udgifter 2007 (1000 kr.)	Årlige udgifter 2008 - 2010 (2007-niveau) (1000 kr.)
Øget sengekapacitet	24 1)	10,000	2,000 3)	0,500	6,500	12,000
Øget ambulans kapacitet	14 2)	5,600	1,120 3)	0,200	3,560	6,720
Netværksdannelse	1	0,400	0,150 4)	-		0,550
Forskning	1	0,600	0,120 3)	0,050	0,770	-
I alt	40	16,600	3,390	0,750	10,745	19.270

1) Foreslået personalesammensætning: 2,0 speciallæger, 1,0 psykolog, 1,0 socialrådgiver, 20 basisedarbejdere (sygeplejersker, pædagoger, ergo-, fysioterapeuter, plejere mv.)

2) Foreslået personalesammensætning: 3,0 speciallæger, 2,0 psykologer, 1,0 socialrådgiver, 8 basisedarbejdere (sygeplejersker, pædagoger, ergo-, fysioterapeuter, plejere mv.)

3) Beregnet som ca. 20 % af lønudgiften

4) Andelen til driftsudgifter lidt større pga. udgifter til netværksmøder mv.

Planlægning af projektet starter 2. kvartal 2007. Personalet ansættes pr. 3. kvartal 2007.

Betalingsoversigt vedr. styrkelse af den retspsykiatriske behandling i Region Midtjylland

Kvartal	Beløb (1000 kr.)
2. kvartal 2007	0,055
3. kvartal 2007	2,140
4. kvartal 2007	2,140
1. kvartal 2008	2,140
2. kvartal 2008	2,140
3. kvartal 2008	2,140
4. kvartal 2008	2,140
1. kvartal 2009	2,140
2. kvartal 2009	2,140
3. kvartal 2009	2,140
4. kvartal 2009	2,140
1. kvartal 2010	2,140
2. kvartal 2010	2,140
3. kvartal 2010	2,140
4. kvartal 2010	2,140
Ialt	30,015

**Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K.
Telefon: 72 26 90 00
Telefax: 72 26 90 01**

**Indenrigs- og Sundhedsministeriets psykiatriaftalepulje
2007-2010**

Ansøgningskema til pulje 2

**Ansøgning om økonomisk tilskud fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet
til projekter i 2007, 2008, 2009 og 2010**
(der udfyldes ét skema pr. projekt).

Ansøgningsfrist

Den 1. marts 2007

1. Regionens navn, adresse og tlf. nr.

Region Midtjylland
Psykiatri og Social
Skottenborg 26
Postboks 21
8800 Viborg

Bevillingsansvarliges navn og tlf. nr.:
Direktør Anne Jastrup, Tlf. 8728 5050
(Den bevillingsansvarlige skal underskrive ansøgningen)

Kontaktpersons navn og tlf. nr.:
Tove Clemmensen, Region Midtjylland, Psykiatri og socialstaben
Tlf. 87284003

Hvilken region har projektet/aktiviteten postadresse i?

Region Midtjylland, 8800 Viborg

2. Projektet/Aktivitetens titel:

Etablering af en styrket og sammenhængende indsats i forhold til patienter med svære angst og tvangslidelser i Region Midtjylland

3. Konto, hvortil evt. bevilling skal anvises samt SE eller CVR nr.

Bankens reg. nr. og eget kontonummer: 7831 0004003001

CVR nr: 29 19 09 25

4. Beskrivelse af projektet

Projekttype

Ansøgning om støtte til (sæt kryds):

1. Retspsykiatri og forebyggelse af kriminalitet hos psykisk syge	(____)
2. Ikke-psykotiske lidelser	(☒)
3. Tilgængelighed/opsøgende/udgående virksomhed	(____)

Projektets indhold

1. Retspsykiatri og forebyggelse heraf

- At styrke tidlig opsøgende indsats med henblik på opsporing, diagnostik og behandling (kort beskrivelse).
- At optimere kapaciteten med henblik på at undgå ventetid (kort beskrivelse).
- At øge muligheden for let og hurtig adgang til behandling, for langvarige stabiliserende indlæggelser og for gradvis udslusning efter endt indlæggelse (kort beskrivelse).
- At styrke forskningsindsatsen og opkvalificering af personale bl.a.

med henblik på identificering af psykisk syge i særlig risiko for at begå kriminalitet (kort beskrivelse).

2. Ikke-psykotiske lidelser

- At styrke tilbuddene til patienter, som lider af ikke-psykotiske lidelser (kort beskrivelse).

Region Midtjylland ønsker at sikre en sammenhængende, målrettet og evidensbaseret udbygning af behandlingsindsatsen i hele regionen for borgere med angst og tvangslidelser. Projektet omfatter:

- En udbygning af regionens specialklinikkapacitet til behandling af patienter med svære angst- og tvangslidelser i hele Region Midtjylland –
- Etablering af et tilbud om støtte til de praktiserende læger i forhold til behandling af patienter med lettere og moderate angst og tvangslidelser gennem uddannelse, rådgivning og shared care.

3. Tilgængelighed/opsøgende/udgående virksomhed

- At øge tilgængeligheden med henblik på at fastholde kontinuitet i behandlingsforløb og forebygge u hensigtsmæssige indlæggelser/genindlæggelser (kort beskrivelse).
- At styrke og udbrede den udgående og opsøgende virksomhed i psykiatrien, som f.eks. OPUS (kort beskrivelse).
- At styrke og udbygge distriktskykiatrien (kort beskrivelse).

Økonomi

Projekter/aktiviteter

Ansøgt støttebeløb (**ekskl. moms**) kr. 28.550 mio. kr.

Projektet igangsættes i april måned 2007

Afsluttes i december måned 2010 (senest ved udgangen af 2010)

Yderligere oplysninger

1. En nærmere beskrivelse af projektet/aktivitetens baggrund og formål, herunder projektet/aktivitetens mål/succeskriterier og hvordan de opstillede mål dokumenteres skal vedlægges dette ansøgningsskema.
2. Ligeledes vedlægges et specificeret **budget**.
3. Endelig vedlægges en oversigt, som viser, hvornår de ansøgte midler kvartalsvis ønskes udbetalt.

Ansøgning om økonomisk tilskud fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets psykiatripulje 2007-2010, pulje 2

Beskrivelse af projekt: Etablering af en styrket og sammenhængende indsats i forhold til patienter med svære angst og tvangslidelser i Region Midtjylland

Med denne ansøgning søges der om midler til udbygning af et behandlingstilbud for patienter med svære angst og tvangslidelser så det omfatter hele Region Midtjylland. Endvidere søges om midler til etablering af et tilbud til de praktiserende læger i regionen om rådgivning og shared care.

Dato 08.03.2007
Sagsbehandler: HOP

Side 1/8

Indledning og baggrund

Ca 350.000 danskere i alderen 16 – 65 år lider af angst i moderat eller svær grad. Hos en del er angsttilstanden forbigående, men for ca. 100.000 danskere udvikler angsten sig til en kronisk tilstand med invaliderende virkninger, hvis den forbliver ubehandlet¹. Omsat til Region Midtjylland betyder det at mere end 40.000 borgere i Region Midtjylland lider af angst i moderat eller svær grad og, at ca. 20.000 af disse borgere er i risiko for at udvikle en kronisk angstlidelse med invaliderende virkning.

Det anslåes tilvarende på baggrund af udenlandske undersøgelser, at mellem 50.000 og 100.000 danskere lider af en tvangslidelse, som reducerer deres funktionsevne i moderat eller svær grad, hvis ikke lidelsen afhjælpes gennem behandling. I Region Midtjylland drejer det sig om mellem 10.000 og 20.000 borgere.

Angst- og tvangslidelser medfører store samfundsmæssige omkostninger, både direkte omkostninger til behandlinger i sundhedsvæsenet og indirekte som følge af større fravær fra arbejdsmarkedet og udgifter til sociale ydelser.

Udenlandske undersøgelser viser, at behandlingsomkostningerne ikke blot forekommer i behandlingspsykiatrien, men i endnu højere grad i

---

¹ DSI rapport: Undersøgelse af angstsygdomme, 2006

det somatiske sundhedsvæsen; især i den primære sundhedssektor, hvor der er ofte er mange kontakter til den praktiserende læge.

Undersøgelser viser, at kun en mindre del af patienterne med angstlidelser får stillet den korrekte diagnose og tilbydes den rigtige behandling.

Langt de fleste patienter med angst- og tvangslidelser kan ved den rette behandling enten helbredes eller deres tilstand kan mærkbart forbedres. Der er således en række positive afledte konsekvenser af en styrket behandlingsindsats – både i forhold til patienten, dennes familie og i forhold til samfundsøkonomien.

Langt de fleste patienter med angst og tvangslidelser behandles i almen praksis, hos privatpraktiserende psykologer eller psykiatere. Kun et mindre antal patienter med svære lidelser henvises til behandlingspsykiatrien – og da oftest til den almene distriktskykiatri. I 2004 var kun ca. 800 angstpatienter således i kontakt med den ambulante behandlingspsykiatri i Region Midtjylland. Der var samme år ca. 150 indlæggelser af patienter med en angstdiagnose som aktionsdiagnose.

I Region Midtjylland er Klinik for Angst og Tvangslidelser ved Århus Universitetshospital, Risskov i dag den eneste behandlingsenhed i Region Midtjylland, som tilbyder et specialiseret ambulante behandlingstilbud til voksne med svære angst- og tvangslidelser. Klinik for Angst og Tvangslidelser er et specialteam, der tilbyder et specialiseret, ambulante tilbud, hvor behandlingen foregår i manualiserede forløb. Forløbet finder typisk sted i grupper og varer et halvt år, hvorefter patienten kan afsluttes. De hyppigst forekommende diagnoser er OCD, panikangst og socialfobi. Behandlingskonceptet, som er udviklet af klinikken, er evidensbaseret og omfatter både kognitiv terapi og medicinsk behandling. Klinik for Angst og Tvangslidelser varetager en række opgaver inden for uddannelse, supervision, konsulentarbejde og forskning. Klinikken har aktuelt op til et års ventetid.

Mange patienter med angst- og tvangslidelser vil kunne profitere af en mere specialiseret behandlingstilbud. Behandlingsbehovet er stort, og flere undersøgelser viser, at behovet vil være stigende de kommende år.

I Region Midtjylland har Klinik for Angst og Tvangslidelser i dag kun kapacitet til behandling af patienter med svære lidelser svarende til det tidligere Århus Amt – eller under halvdelen af Region Midtjylland.

Projektets formål

Region Midtjylland ønsker med dette projekt at sikre en sammenhængende, målrettet og evidensbaseret udbygning af behandlingsindsatsen i hele regionen for borgere med angst og tvangslidelser.

Side 3/8

Da behandlingen af lettere og moderate angst- og tvangslidelser stadig skal finde sted i almen praksis er det afgørende, at indsatsen består af flere og sammenhængende initiativer, der tager højde for at behandlingen til enhver tid sker på lavest mulige omkostningsniveau.

Projektet omfatter på denne baggrund følgende:

En udbygning af regionens specialklinikkapacitet til behandling af patienter med svære angst- og tvangslidelser i hele Region Midtjylland.

Tilbud om støtte til de praktiserende læger i forhold til behandling af patienter med lettere og moderate angst og tvangslidelser gennem uddannelse, rådgivning og shared care.

Det samlede projekt skal sikre:

At flere mennesker med svære angst og tvangslidelser får stillet diagnosen rettidigt, således at den rette behandling kan iværksættes. At behandlingen af patienter med angst- og tvangslidelser sker på lavest mulige omkostningsniveau og lokalt rundt om i Region Midtjylland.

At behandlingen af patienter med angstlidelser er på et fagligt højt niveau og baseret på evidens.

Udbygning af Regionens specialkliniktillbud

Klinik for Angst og Tvangslidelsers behandlingstilbud til patienter med svære angst og tvangslidelser udbygges til at omfatte hele Region Midtjylland gennem etablering af yderligere behandlingskapacitet og klinikfunktioner i regionen. Den nuværende behandlingskapacitet på

ca. 200 patienter årligt (i forløb af et halvårs varighed) udvides til 600 patientforløb årligt.

Behandlingen foregår på grundlag af det behandlingsprogram, som Klinik for Angst og Tvangslidelser ved Århus Universitetshospital, Risskov har udarbejdet.

De nye klinikfunktioner placeres fysisk, så der bliver en hensigtsmæssig geografisk dækning af hele Region Midtjylland. Behandlingsenhederne forankres lokalt ledelsesmæssigt, men indgår i et forpligtende samarbejde og fagligt fælleskab. Den nuværende Klinik for Angst og Tvangslidelser i Århus får en særlig koordinerende rolle og særlig forpligtelse til at ajourføre behandlingsprogrammet og bistå i opbygningsfasen. Derudover har Klinikken i Århus en særlig opgave i forhold til evaluering og forskning.

Støtte til de praktiserende læger

Da langt størstedelen af patienterne med angst og tvangslidelser behandles ved den praktiserende læge er det afgørende for en styrket og sammenhængende indsats, at der etableres et tæt samarbejde mellem de praktiserende læger og den specialiserede fagekspertise i regionens klinikker samt, at sidstnævnte aktivt understøtter almen praksis. Denne støtte vil omfatte tilbud om uddannelse, telefonisk rådgivning og fælles patientgennemgang/shared care.

Uddannelse af praktiserende læger

Med henblik på at styrke de praktiserende lægers viden om diagnosticering og behandling af patienter med angst- og tvangslidelser, udbydes et kursusforløb til alle praktiserende læger i Region Midtjylland af 2 dages varighed. Underviserne vil være medarbejdere fra Specialklinikkerne.

Telefonrådgivning

Den praktiserende læge er ofte alene og har behov for lettilgængelig sparring "her og nu" i forhold til konkrete patienter. Derfor etableres der en telefonrådgivning, hvor den praktiserende læge kan ringe til angstklinikken dels for faglig sparring dels for råd om tilgængelige behandlingstilbud og visitationsretningslinier.

Fælles patientgennemgang/shared care

Specialklinikkerne tilbyder de praktiserende læger fælles gennemgang af patienter. Den fælles gennemgang kan dels være supervision i forhold til konkrete patientforløb, men for nogle patienters vedkommende kan der også være tale om fælles patientforløb.

Succeskriterier

Succeskriterier for projektet:

Succeskriterier for delprojekt: Udbygning af regionens specialkliniktilbud:

- Klinik for Angst- og Tvangslidelsers nuværende behandlingstilbud for patienter med svære angst og tvangslidelser udbygges til at omfatte hele Region Midtjylland
- Den nuværende behandlingsskapacitet øges med 400 patienter om året (i forløb af et halvårs varighed)
- Patienternes angst/tvangshandlinger reduceres
- Patienternes sociale funktionsevne forbedres
- Patienternes erhvervs/studieaktivitet øges og sygefraværet reduceres
- Tilfredsheden blandt patienterne er 10% højere end tilfredsheden blandt patienterne i distriktspsykiatrien i Region Midtjylland

Succeskriterier for delprojekt: støtte til de praktiserende læger:

- Mindst halvdelen af alle lægepraksis i Region Midtjylland har deltaget i kursusforløb vedrørende angst og tvangslidelser.
- Der er etableret en regionsdækkende telefonrådgivning for praktiserende læger
- Der gennemføres fælles patientgennemgang/shared care i samarbejde med praktiserende læger i minimum 50 sager om året

Succeskriterierne for projektet vil blive målt gennem

- Eksisterende målinger som f. eks. de landsdækkende tilfredshedsundersøgelser
- Særskilte registreringer

Der udvikles i forbindelse med projektet fælles kvalitetsstandarder for klinikernes behandling af angst- og tvangslidelser og et tilhørende system i forhold til opfølgning på kvaliteten af behandlingen,

herunder etablering af fælles retningslinier mellem praktiserende læger og specialklinikkerne.

Der vil hvert år blive udarbejdet en status for projektet.

Budget

Projektet løber fra 2. kvartal 2007 til og med 4. kvartal 2010, og beløber sig samlet set til 28,550 mio. kr. i hele perioden. Se budgettet på de næste sider.

Budget for etablering af en styrket og sammenhængende indsats i forhold til patienter med svære angst og tvangslidelser i Region Midtjylland.

	Antal stillinger	Lønbudget (1000 kr.)	Drift i alt 2007 (1000 kr.)	Drift i alt fra 2008 (1000 kr.)
Speciallæge	2	680	680	1.360
Psykolog	6	480	1.440	2.880
Sekretær	2	315	315	630
Sygeplejerske	2	335	335	670
Ergoterapeut	2	335	335	670
Kursus, IT, huslejeomkostninger etc. ²			245	490
Etableringsudgifter (møbler, annoncering m.m.)			200	
Koordinering ml. tema, netværk, shared care			450	900
Etablering af uddannelsesforløb for praksislæger			250	500
I alt			4.250	8.100

² 35.000 kr. pr. medarbejder pr. år.

Planlægning af projektet starter 2. kvartal 2007. Personalet ansættes pr. 3. kvartal 2007.

Betalingsoversigt for etablering af en styrket og sammenhængende indsats i forhold til patienter med svære angst- og tvangslidelser i Region

Kvartal	Beløb (1000 kr.)
2. kvartal 2007	200
3. kvartal 2007	2.025
4. kvartal 2007	2.025
1. kvartal 2008	2.025
2. kvartal 2008	2.025
3. kvartal 2008	2.025
4. kvartal 2008	2.025
1. kvartal 2009	2.025
2. kvartal 2009	2.025
3. kvartal 2009	2.025
4. kvartal 2009	2.025
1. kvartal 2010	2.025
2. kvartal 2010	2.025
3. kvartal 2010	2.025
4. kvartal 2010	2.025
Projektperioden i alt:	28.550

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K.
Telefon: 72 26 90 00
Telefax: 72 26 90 01

Indenrigs- og Sundhedsministeriets psykiatriaftalepulje
2007-2010

Ansøgningskema til pulje 3

Ansøgning om økonomisk tilskud fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet
til projekter i 2007, 2008, 2009 og 2010
(der udfyldes ét skema pr. projekt).

Ansøgningsfrist

Den 1. marts 2007

1. Regionens navn, adresse og tlf. nr.

Region Midtjylland
Psykiatri og Social
Skottenborg 26
Postboks 21
8800 Viborg

Bevillingsansvarliges navn og tlf. nr.
Direktør Anne Jastrup, Tlf. 8728 5050
(Den bevillingsansvarlige skal underskrive ansøgningen)

Kontaktpersons navn og tlf. nr.:
Tove Clemmensen, Region Midtjylland, Psykiatri og socialstaben
Tlf. 87284003

Hvilken region har projektet/aktiviteten postadresse i?

Region Midtjylland, 8800 Viborg

2. Projektet/Aktivitetens titel:

Etablering af et regionsdækkende OPUS- tilbud i Region Midtjylland

3. Konto, hvortil evt. bevilling skal anvises samt SE eller CVR nr.

Bankens reg. nr. og eget kontonummer: 7831 0004003001

CVR nr: 29 19 09 25

4. Beskrivelse af projektet

Projekttype

Ansøgning om støtte til (sæt kryds):

1. Retspsykiatri og forebyggelse af kriminalitet hos psykisk syge	(___)
2. Ikke-psykotiske lidelser	(___)
3. Tilgængelighed/opsøgende/udgående virksomhed	(<u>X</u>)

Projektets indhold

1. Retspsykiatri og forebyggelse heraf

- At styrke tidlig opsøgende indsats med henblik på opsporing, diagnostik og behandling (kort beskrivelse).
- At optimere kapaciteten med henblik på at undgå ventetid (kort beskrivelse).
- At øge muligheden for let og hurtig adgang til behandling, for langvarige stabiliserende indlæggelser og for gradvis udslusning efter endt indlæggelse (kort beskrivelse).
- At styrke forskningsindsatsen og opkvalificering af personale bl.a.

med henblik på identificering af psykisk syge i særlig risiko for at begå kriminalitet (kort beskrivelse).

2. Ikke-psykotiske lidelser

- At styrke tilbuddene til patienter, som lider af ikke-psykotiske lidelser (kort beskrivelse).

3. Tilgængelighed/opsøgende/udgående virksomhed

- At øge tilgængeligheden med henblik på at fastholde kontinuitet i behandlingsforløb og forebygge uhensigtsmæssige indlæggelser/genindlæggelser (kort beskrivelse).
- At styrke og udbrede den udgående og opsøgende virksomhed i psykiatrien, som f.eks. OPUS (kort beskrivelse).

I dag er der et OPUS-team, der dækker det tidligere Århus Amt. Med projektansøgningen ønskes etableret et regionsdækkende OPUS tilbud således, at alle patienter med en debuterende skizofreni tilknyttes et OPUS-team og tilbydes et intensivt 2-årigt behandlingsforløb uanset bopæl i Region Midtjylland.

- At styrke og udbygge distriktpsychiatrien (kort beskrivelse).

Økonomi

Projekter/aktiviteter

Ansøgt støttebeløb (**ekskl. moms**) kr. 38.245.000 kr.

Projektet igangsættes i april måned 2007

Afsluttes i december måned 2010 (senest ved udgangen af 2010)

Yderligere oplysninger

1. En nærmere beskrivelse af projektet/aktivitetens baggrund og formål, herunder projektet/aktivitetens mål/succeskriterier og hvordan de opstillede mål dokumenteres skal vedlægges dette ansøgningskema.
2. Ligeledes vedlægges et specificeret **budget**.
3. Endelig vedlægges en oversigt, som viser, hvornår de ansøgte midler kvartalsvis ønskes udbetalt.

Ansøgning om økonomisk tilskud fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets psykiatripulje 2007-2010, pulje 3

Beskrivelse af projekt: Etablering af et regionsdækkende OPUS- tilbud i Region Midtjylland

Med denne ansøgning søges der om midler til udbygning af tilbuddet om intensiv OPUS-behandling til alle nydebuterede skizofrene patienter i Region Midtjylland.

midt
regionmidtjylland

Dato 08.03.2007
Sagsbehandler: HOP

Indledning og baggrund

Skizofreni er en af de alvorligste psykiske lidelser pga. risikoen for medfølgende personlighedsmæssig desintegration og funktionstab. Sygdommen er for den enkelte patient og for dennes familie ofte forbundet med store sociale og psykologiske omkostninger og samfundsøkonomisk er skizofreni en af de dyreste sygdomme i verden.

Side 1/5

Udenlandske undersøgelser viser, at en tidlig og kontinuerligt fastholdt intervention overfor de nydebuterede skizofrene patienter kan forbedre prognosen og mindske de personlige og sociale omkostninger ved sygdommen. Det er således sandsynliggjort, at skizofrene patienter med kort psykosevarighed inden indsættelse af behandling samlet set klarer sig bedst mht. sygdommens varighed og sværhedsgrad. Det er endvidere vist at en aktiv inddragelse af familien i patientens behandling og en struktureret træning i sociale færdigheder giver lavere tilbagefaldsforekomst.

OPUS- projektet blev etableret i København og Århus i 1998 bl.a. med det formål at undersøge om en intensiv psykosocial behandling bedrer patienternes sygdomsforløb. OPUS blev permanent i Århus i 2001, hvor der etableres en klinik for unge med skizofreni bosat i Århus Amt.

Behandlingen er ambulant og udgår fra et tværfagligt OPUS-team. Behandlingsprogrammet er som udgangspunkt et standardbehandlingsprogram. Den unge får tilbudt kontakt med en fast kontaktperson i et tværfagligt sammensat OPUS-team ca. en

gang om ugen i en to års-periode. Kontakten kan fx foregå i hjemmet eller under indlæggelse på en psykiatrisk afdeling, hvor OPUS-teamet fastholder kontakten med patienten. Patientens familie inddrages i behandlingen, og patienten tilbydes i øvrigt gruppetilbud i forhold til løsning af dagligdagens problemer samt undervisning i psykisk sygdom.

Behandlingen har vist sig meget effektivt i forhold til

- at forebygge nye sygdomsudbrud,
- mindske allerede tilkommende skade virkninger
- forebyggelse af indlæggelser,
- forebyggelse af misbrug,
- fastholdelse af de nydebuterende skizofrene i behandling,
- markant større patienttilfredshed blandt patienter i OPUS end i den traditionelle distriktspsykiatri.

I Region Midtjylland er det kun det tidligere Århus Amt, som har et OPUS-tilbud til debuterede skizofrene. Over halvdelen af det nuværende Region Midtjylland er således ikke dækket af et intensivt behandlingsprogram efter principperne i OPUS med de positive gevinster, der er knyttet dertil.

Projektets formål og succeskriterier

Projektet har til formål at etablere et regionsdækkende OPUS tilbud således at alle patienter uanset bopæl i Region Midtjylland med en debuterende skizofreni tilknyttes et OPUS-team og tilbydes et intensivt 2-årigt behandlingsforløb.

Succeskriterier for projektet:

- At alle nydebuterede skizofrene patienter i Region Midtjylland tilknyttes et OPUS- team,
- At 90% af patienterne tilknyttet et OPUS-team fastholdes i behandling
- At tilbagefaldshyppigheden (indlæggelser) inden for 2 år er højest 30%.
- At patient og pårørendetilfredsheden ligger 10% højere end den gennemsnitlige tilfredshed inden for almenpsykiatrien i Region Midtjylland.

Succeskriterierne for projektet vil blive målt gennem:

- eksisterende målinger som NIP,

- de landsdækkende bruger/patient samt pårørendeundersøgelser.
- særskilte registreringer.

Der vil hvert år blive udarbejdet en status for projektet.

Organisering af projektet

Der findes i dag et OPUS-team i Århus (Klinik for unge med skizofreni). For at tilbuddet om OPUS-behandling kan blive regionsdækkende skal der etableres yderligere behandlingskapacitet svarende til yderligere 200-220 patienter i et to-årigt perspektiv.

Ud fra erfaringerne fra OPUS i Århus og København vil der ud fra en behandler-patientratio på ca. 1:10 være behov for at oprette i alt 22 behandlerstillinger. Behandlerstillingerne fordeles på teams, som sammensættes af speciallæger, sygeplejersker, psykologer, socialrådgivere og sekretærer.

De nye OPUS-team skal fysisk placeres, så der sker en hensigtsmæssig geografisk dækning af hele Region Midtjylland. Hvert team forankres lokalt ledelsesmæssigt, men indgår i et forpligtigende samarbejde og fagligt fællesskab. OPUS- teamet i Århus får en særlig koordinerende rolle og særlig forpligtigelse til at ajourføre behandlingsprogrammet og bistå de øvrige teams i opbygningsfasen. Derudover har OPUS-teamet i Århus en særlig opgave i forhold til evaluering og forskning og til i den forbindelse at udnytte det større volumen som en udrulning af OPUS i Region Midtjylland vil give.

Budget

Projektet gennemføres i perioden 1. april 2007 – december 2010, og beløber sig samlet set til 38.245.000 kr. i projektperioden.

Der er i budgettet indeholdt et mindre beløb til indretning af teamfaciliteter det første år. Se budgettet på næste side.

**Budget for etablering af regionsdækkende Opus-tilbud i
Region Midtjylland¹**

	Antal stillinger	Drift i alt, år 1 ²	Drift i alt, følgende år
2 speciallæger	2	700.000	1.400.000
Sygeplejerske	8	1.600.000	3.200.000
Psykolog	8	1.800.000	3.600.000
Socialrådgiver	2	375.000	750.000
Sekretær	2	300.000	600.000
It, kursus, huslejeomkostninger etc. ³		385.000	770.000
Kørsel		150.000	300.000
Etableringsudgifter (annoncering, møbler mm)		200.000	e0
Koordinering ml. teams, netværk		125.000	250.000
I alt		5.635.000	10.870.000

---

¹ Budgettet er udregnet på baggrund af budgettal for Klinik for Unge med skiofreni, Århus Universitetshospital.

² Personale ansættes pr. 1.7.07. Etableringsomkostningerne anvendes i det foregående kvartal.

³ Der er beregnet 35.000 kr. pr. medarbejder.

Betalingsoversigt for etablering af et regionsdækkende OPUS-tilbud i Region Midtjylland.

Kvartal	Beløb (1000 kr.)
2. kvartal 2007	200
3. kvartal 2007	2718
4. kvartal 2007	2718
1. kvartal 2008	2718
2. kvartal 2008	2718
3. kvartal 2008	2718
4. kvartal 2008	2718
1. kvartal 2009	2718
2. kvartal 2009	2718
3. kvartal 2009	2718
4. kvartal 2009	2718
1. kvartal 2010	2718
2. kvartal 2010	2718
3. kvartal 2010	2718
4. kvartal 2010	2711
Projektperioden i alt:	38.245

Normerede senge i voksenpsykiatrien i Region Midtjylland

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har anmodet regionerne om sammen med ansøgningerne om midler fra psykiertiaftalen 2007-2010 at fremsende oplysninger om antallet af normerede sengepladser i voksenpsykiatrien pr. 1. januar 2007. Herudover har ministeriet anmodet regionerne om at redegøre for eventuelle planer for ændringer i antallet af sengepladser i løbet af aftaleperioden samt for anvendelsen af frigjorte midler i forbindelse hermed. Ministeriet ønsker endvidere løbende oplysninger fra regionerne om ændringer i antallet af sengepladser med henblik på orientering af Satspartierne.

Dato 27-02-2007

Dato 08.03.2007

Sagsbehandler: JPI

Sagsnr. 1-26-13-7

Side 1/2
Side 1

1. Normerede senge pr. 1. januar 2007

Region Midtjylland råder ved dannelsen pr. 1. januar 2007 over i alt 484 normerede senge i voksenpsykiatrien – jf. nedenstående oversigt:

	Normerede sengepladser
Distrikt Vest:	
Regionspsykiatrien Holstebro	32
Regionspsykiatrien Herning	54
Regionspsykiatrien Viborg	77
Regionspsykiatrien Skive	10
Distrikt Syd:	
Regionspsykiatrien Silkeborg	22
Regionspsykiatrien Kjellerup	10
Regionspsykiatrien Horsens	52
Distrikt Øst:	
Århus Universitetshospital, Risskov	195
Regionspsykiatrien Randers	32
Total	484

Bemærkninger til oversigten:

Region Midtjylland varetager indtil videre indenfor normeringen behandling af voksenpsykiatriske patienter fra de kommuner, der pr. 1. januar 2007 er overgået fra det tidligere Viborg Amt til Region Nordjylland. Tilsvarende varetager Århus Universitetshospital, Risskov i et vist omfang udredning og behandling af patienter fra andre regioner med særlige komplicerede behandlingsmæssige problemstillinger. Århus Universitetshospital, Risskov's retspsykiatriske afdeling varetager mentalobservation som landsdelsfunktion og har indtil 2008 en aftale med Region Syddanmark om at varetage behandling af visse retspsykiatriske patienter fra det tidligere Vejle Amt. Afdelingen har endvidere et særligt sengeafsnit til patienter fra Grønland baseret på en aftale med Grønlands Hjemmestyre.

Det skal videre bemærkes til oversigten, at 36 af de anførte normerede senge indtil 1.1. 2007 havde en særstatus som psykiatriske døgnbehandlingspladser efter lov om Social Service (døgnhuse) og fortsat ikke har lægelig normering (betjenes af distriktsteam). Det skal endelig bemærkes, at Region Midtjyllands Børne og Ungdomspsykiatriske Center har ansvaret for behandling af patienter med alvorlige spiseforstyrrelser under indlæggelse til det fyldte 30. år i en del af Region Midtjylland. Oversigten er ekskl. skadestuepladser.

2. Udarbejdelse af samlet plan for psykiatrien i Region Midtjylland

Regionen har ikke aktuelle planer om justering af sengetallet, men har netop indledt et arbejde med en psykiatriplan, som vil udgøre grundlaget for de kommende års beslutninger om udviklingen af regionens psykiatriske behandlingstilbud og socialpsykiatri. Den politiske behandling af psykiatriplanen vil blive indledt i december 2007.

Region Midtjylland vil orientere Indenrigs- og Sundhedsministeriet om psykiatriplanen og eventuelle beslutninger, som har konsekvenser for sengenormeringen. Tilsvarende vil Region Midtjylland orientere ministeriet, såfremt ændringer i naboregionernes forbrug af voksenpsykiatriske senge i Region Midtjylland giver anledning til ændringer i kapaciteten.